

**Verantwoordingsorgaan PMT
Jaarverslag 2023**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Samenstelling, doel en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT	4
3	Wie is wie in het verantwoordingsorgaan	7
4	Verslagjaar 2023	8
5	Oordeel bestuurlijk handelen	13
	Contact	21
	Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2023	22

1 Inleiding

Het verantwoordingsorgaan (vo) bestaat uit 16 leden die een binding hebben met de sector Metaal & Techniek. Het vo, waarin (ex-)werknemers, gepensioneerden en werkgevers vertegenwoordigd zijn, beoordeelt het bestuur op het gevoerde beleid en de keuzes die het bestuur maakt voor de toekomst. Dit oordeel wordt zowel in dit jaarverslag als in het bestuursverslag van PMT opgenomen.

Dit jaar hebben we 1 wisseling gehad in de samenstelling van het vo. René Carton, lid namens de werkgevers, heeft in 2023 besloten het vo te verlaten. Wij danken René voor zijn inbreng in de afgelopen 5 jaar. De werkgevers hebben Frank de Wit als zijn opvolger benoemd. Frank was snel ingewerkt en heeft inmiddels zijn draai gevonden.

Als voorzitter is het goed om te zien hoe toegewijd en betrokken de vo-leden zijn. Zelfs te midden van de extra werkzaamheden als gevolg van de introductie van de nieuwe pensioenwetgeving en de overgang van de pensioenadministratie besteden ze veel tijd om hun rol goed te kunnen vervullen. Dat waardeer ik zeer.

In 2023 stonden de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (Wtp) en de vernieuwing van de pensioenadministratie standaard elke vergadering van het vo op de agenda. Inmiddels weten we dat de overgang van de administratie zonder noemenswaardige incidenten is verlopen, al is het moeilijk te verkroppen dat de indexatie hierdoor pas in de 2^e kwartaal van 2024 doorgevoerd kan worden.

Wij voelen ons goed ondersteund door de deskundigheid en kennis van de medewerkers van het bestuursbureau. Ik dank ze vanaf deze plek voor hun toegewijde inzet. Ook dank ik het bestuur voor hun openheid in de gezamenlijke overleggen, waarbij het bestuur vaak met een grote afvaardiging aanschuift. De komende periode zal er ook intensief overleg plaatsvinden tussen bestuur en vo in het Wtp-traject, waarbij ook voldoende tijd zal moeten worden gevonden in de planning om ons adviestraject zorgvuldig plaats te laten vinden.

Het Wtp-traject is een unieke, maar ook spannende, gebeurtenis in pensioenland. Het vo heeft hierom besloten een externe deskundige in te huren die ons gedurende het hele traject begeleidt. In 2023 hebben wij als vo een beoordelingskader opgesteld en ook aangegeven welke informatie wij nodig hebben om onze taken uit te voeren.

Bij elke gepensioneerdenbijeenkomst is een delegatie aanwezig om met onze gepensioneerden in gesprek te gaan. Door het succes van deze bijeenkomsten heeft het vo aan het bestuur gevraagd om ook bijeenkomsten te organiseren voor onder andere de groep bijna gepensioneerden. Deze suggestie is door het bestuur opgepakt en na een geslaagde bijeenkomst in 2023 wordt de pilot in 2024 verder uitgerold. Ook bij deze bijeenkomsten zullen wij aanwezig zijn.

U kunt ons altijd tijdens deze bijeenkomsten aanspreken, maar wij zijn ook via email te bereiken. U kunt ons bereiken via verantwoordingsorgaan@pmt.nl.

Namens alle leden van het verantwoordingsorgaan,

M. de Koomen
Voorzitter verantwoordingsorgaan

2 Samenstelling, doel en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

Het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigt de (ex-) werknemers, pensioengerechtigden en werkgevers bij PMT.

Samenstelling

In totaal hebben zestien personen vanuit drie geledingen zitting in het vo: drie leden namens werkgevers, vijf namens gepensioneerden en acht namens actieve werknemers en werknemers die nu buiten de sector Metaal & Techniek werken.

Verantwoordingsorgaan PMT

3 leden Namens werkgevers	5 leden Namens gepensioneerde deelnemers	8 leden Namens werknemers en ex-werknemers
------------------------------	--	--

Werkgroepen

Om bepaalde onderwerpen voldoende aandacht te kunnen geven en voor te kunnen bereiden voor de vergaderingen, heeft het vo werkgroepen ingesteld.

Binnen het vo waren er in 2023 drie werkgroepen actief:

- **Werkgroep Communicatie Verantwoordingsorgaan**
Deze werkgroep houdt zich bezig met de mogelijkheden om de communicatie vanuit het vo met deelnemers te ontwikkelen en vorm te geven.
- **Werkgroep Werkwijze Verantwoordingsorgaan**
Met deze werkgroep werkt het vo doorlopend aan het verbeteren van de eigen werkwijze.
- **Werkgroep Pensioenen Verantwoordingsorgaan**
Deze werkgroep houdt zich bezig met de ontwikkelingen rondom de Wet toekomst pensioenen (Wtp).

Doel verantwoordingsorgaan

Het doel van het verantwoordingsorgaan is het toezien op een juiste uitvoering van de pensioenregeling voor alle betrokkenen. Het vo kijkt daarbij of het bestuur van PMT in zijn besluitvorming een evenwichtige afweging maakt van de belangen van alle deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.

Het bestuur moet dus uitleggen waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt, wat dit betekent voor de belangen van de verschillende groepen, welke opties het bestuur heeft bekeken en waarom het bestuur niet voor die andere opties heeft gekozen.

Het vo beoordeelt deze besluiten en sluit dit elk jaar af met een algemeen oordeel over de manier waarop het bestuur van PMT heeft gehandeld. U kunt dit oordeel terugvinden verderop in dit jaarverslag en in het jaarverslag van PMT op de website.

Adviesrecht

Het vo vormt zich gedurende het jaar een oordeel over het handelen van het bestuur. Het vo heeft ook adviesrecht over een aantal onderwerpen, waaronder:

- Premievaststelling
- Uitvoeringsovereenkomst (de manier waarop de pensioenafspraken worden uitgevoerd)
- Communicatiebeleid en klachtenprocedure
- Beloningsbeleid leden bestuursorganen
- Vaststellen van de profielschets voor de leden van de raad van toezicht
- De manier waarop het intern toezicht is geregeld

Het adviesrecht houdt in dat het bestuur pas een besluit kan nemen nadat het vo een advies hierover heeft gegeven. We streven ernaar dat de adviezen door alle vo-leden worden gesteund.

(Verzwaard) adviesrecht Wtp

In 2023 is er nog geen daadwerkelijke adviesaanvraag geweest met betrekking tot Wtp, maar is er wel uitgebreid aandacht geweest voor kennisontwikkeling. Het vo heeft verzwaard adviesrecht over het invaarbesluit.

Hierbij geldt dat als het verantwoordingsorgaan negatief adviseert of een geleding van het verantwoordingsorgaan negatief staat tegenover het voorgenomen besluit van het bestuur, het bestuur het voorgenomen besluit kritisch dient te bezien en in ieder geval sociale partners moet vragen het verzoek tot invaren te heroverwegen met inachtneming van de negatieve advisering. In het invaarbesluit zijn onderwerpen als compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek, de initiële vulling van de solidariteitsreserve en het aanwenden van de eventuele overwaarde van groot belang. Hierbij wordt dus gekeken naar een evenwichtige verdeling van het vermogen. Daarnaast kan de risicohouding van het fonds – en als gevolg daarvan het beleggingsbeleid – pas vastgesteld worden na overleg met het vo.

Werkwijze verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan heeft ook in 2023 de werkwijze van voorgaande jaren gevolgd. Dit houdt in dat de reguliere vergaderingen uit twee delen bestaan.

In de ochtend komen onderwerpen aan de orde waarvan het verantwoordingsorgaan vindt dat het belangrijk is om meer informatie over te krijgen, zodat het vo zich daar een oordeel over kan vormen. Dat gebeurt in de vorm van presentaties of toelichtingen van medewerkers van het bestuursbureau van PMT. Soms worden ook medewerkers van uitvoerder MN of externe deskundigen uitgenodigd.

Het gaat dan om actuele zaken of onderwerpen die in de nabije toekomst op de agenda van het verantwoordingsorgaan zullen komen te staan. Daarnaast wordt in het ochtenddeel besproken welke vragen de leden van het verantwoordingsorgaan hebben voor het bestuur van PMT en of er thema's zijn die het vo proactief onder de aandacht wil brengen van het bestuur.

's Middags schuift een delegatie van het PMT-bestuur aan in de vergadering. De bestuursleden vertellen over de actuele thema's die op de bestuurstafel liggen. Ook lichten zij de genomen beleidsbesluiten toe. Daarnaast is er ruimte om met elkaar te sparren over ontwikkelingen in de pensioensector en komen de vragen van het verantwoordingsorgaan aan de orde.

De gesprekken met het bestuur vinden plaats in een goede sfeer, waarin openheid en respect hoog in het vaandel staan. Hierdoor is het makkelijk om kritische vragen te stellen, opmerkingen te maken en aanbevelingen te doen, waar serieus op wordt ingegaan.

Het verantwoordingsorgaan voert elk jaar onder externe begeleiding een zelfevaluatie uit. In deze zelfevaluaties kijken we hoe wij als orgaan functioneren en waar we winst kunnen behalen.

Het verantwoordingsorgaan wordt ondersteund door een secretaris vanuit PMT. Ook zijn tijdens elke vergadering medewerkers van PMT met inhoudelijke kennis aanwezig om onderwerpen toe te lichten en inhoudelijke vragen te beantwoorden. Waar nodig organiseren we ook extra kennissessies. Die vinden vaak online plaats.

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

Op onze webpagina stelt elk vo-lid zich voor, met een korte toelichting wat voor hem of haar belangrijke aandachtspunten zijn in het verantwoordingsorgaan. In de bijlage bij dit jaarverslag is ook een overzicht opgenomen van alle vo-leden.

Vertegenwoordigers namens de werknemers

 Marco de Koomen Voorzitter vo CNV	 Edwin Helwerda Lid vo Actief Deelnemers Belang Metaal & Techniek	 Rudy Kleine Lid vo FNV	 Caroline Koekkoek Lid vo Op persoonlijke titel	 Leo Rolf Lid vo Actief Deelnemers Belang Metaal & Techniek
 Suzanne Sanders Lid vo Op persoonlijke titel	 Joshua Tourrich Lid vo Actief Deelnemers Belang Metaal & Techniek	 Gerrit Verberne Lid vo FNV		

Vertegenwoordigers namens de pensioengerechtigden

 Rob Bensen Vice-voorzitter vo VG-PMT	 Peter Borgman Lid vo FNV	 Sjef Marcelis Lid vo VG-PMT	 Ruud Nieuwenhuis Lid vo Op persoonlijke titel	 Anita Wieman-Hesterman Lid vo Op persoonlijke titel
--	--	--	---	---

Vertegenwoordigers namens de werkgevers

 Martin van den Bos Lid vo Federatie Werkgevers- organisaties Techniek	 René Carton Lid vo Federatie Werkgevers- organisaties Techniek (tot 1 juni 2023)	 Jan Alfons Vaas Lid vo Federatie Werkgevers- organisaties Techniek	 Frank de Wit Lid vo Federatie Werkgevers- organisaties Techniek (per 1 juni 2023)
--	--	--	---

4 Verslagjaar 2023

Vergaderingen en bijeenkomsten

In 2023 zijn wij als verantwoordingsorgaan als volgt bijeengekomen:

- 11 reguliere vo-vergaderingen
- 7 overlegvergaderingen met het bestuur van PMT (aansluitend aan de reguliere vo-vergaderingen)
- 2 opleidingsdagen. Eentje stond volledig in het teken van het nieuwe pensioenstelsel en de andere behandelde diverse onderwerpen waaronder risicomanagement
- 3 gezamenlijke themabijeenkomsten met het bestuur en de rvt over (met name) het nieuwe pensioenstelsel
- 1 zelfevaluatie over het eigen functioneren van het verantwoordingsorgaan
- 3 bijeenkomsten met de raad van toezicht met het voltallige vo (tijdens een reguliere vo-vergadering en 1 gesprek in het kader van de consultatieronde van de raad van toezicht (voorzitter en vice-voorzitter vo)

Daarnaast hebben de werkgroepen van het vo regelmatig bijeenkomsten gehad.

Opleiding en kennisontwikkeling

Zowel in de reguliere vergaderingen als via extra online-sessies is veel ruimte geweest voor het verhogen van het kennisniveau. De nadruk lag daarbij in 2023 met name op kennis over het nieuwe pensioenstelsel en de besluiten die het bestuur van PMT daarover moet nemen. Omdat het vo hier een advies over moet geven, is het belangrijk dat iedereen goed op de hoogte is van de materie.

Daarnaast hebben alle vo-leden een abonnement op het kennisplatform SPO Perform waarin een uitgebreid scala aan onderwerpen – zowel op het gebied van pensioen- als vermogensbeheer – wordt uitgelegd aan de hand van micro-learnings, filmpjes en papers.

In het licht van het nieuwe pensioenstelsel organiseert de Pensioenfederatie regelmatig webinars, gericht op de rol van het verantwoordingsorgaan in de besluitvorming over het nieuwe pensioenstelsel. Deze webinars helpen het vo bij de oordeelsvorming over de Wtp.

In maart en juni 2023 zijn 2 themamiddagen geweest waarbij het nieuwe pensioenstelsel centraal stond. Samen met de bestuursleden zijn onder andere het verdelingsvraagstuk en de risicohouding besproken.

Bij het verdelingsvraagstuk moeten besluiten genomen worden over o.a. welk deel van het totale vermogen omgezet wordt in persoonlijke pensioenvermogens en welk deel naar collectieve reserves gaat.

De risicohouding bepaalt hoeveel risico het pensioenfonds kan, mag en wil nemen bij het beleggen van het vermogen. In de toekomst belegt PMT per leeftijdsgroep. Voor jongeren wordt meer risico genomen dan voor (bijna) gepensioneerden. Op langere termijn leidt een hoger risico veelal tot een hoger rendement.

In september 2023 heeft het vo nog een themadag gehouden. In de ochtenduren is via een workshop de eigen werkwijze onder de loep genomen en is een aantal verbeterpunten benoemd. In de middag vond een gezamenlijke bijeenkomst met het bestuur en een vertegenwoordiging van de raad van toezicht van PMT plaats. Tijdens die bijeenkomst is onder leiding van Prof. Dr. Hoeken gediscussieerd over communicatie in het nieuwe pensioenstelsel.

Activiteiten werkgroepen 2023

Werkgroep Werkwijze

Voor deze werkgroep ligt de focus op het monitoren of de werkzaamheden van het vo conform de vastgestelde werkwijze worden uitgevoerd. Daarnaast worden signalen vanuit het vo die kunnen leiden tot een aanpassing van de werkwijze doorvertaald naar voorstellen die na goedkeuring door het vo en – indien nodig accordering door het PMT-bestuur – geïmplementeerd zullen worden. In 2023 heeft PMT gewerkt aan de actualisatie van het huishoudelijk reglement van het vo. De werkgroep Werkwijze heeft het concept reglement beoordeeld en suggesties gedaan voor aanpassing. Het nieuwe reglement wordt naar verwachting in 2024 van kracht.

Werkgroep Communicatie

Eén van de belangrijkste doelstellingen van deze werkgroep is het vergroten van de bekendheid van het vo. Hiernaast kijkt de werkgroep kritisch naar de informatievoorziening vanuit het bestuur en kan de werkgroep eventuele omissies aangeven wanneer zij die waarneemt. Ook is de werkgroep een eerste aanspreekpunt voor PMT als het gaat over communicatie naar de deelnemers. Dit is zeker belangrijk gezien de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. De activiteiten van de werkgroep richtten zich in 2023 vooral op dit laatste onderdeel.

Werkgroep Pensioenen

De werkgroep Pensioenen is na de installatie van het nieuwe vo ingesteld en richt zich met name op de manier waarop PMT de nieuwe pensioenwet gaat invoeren. Gezien het belang van het nieuwe pensioenstelsel en het adviesrecht van het vo hierbij, worden alle relevante pensioenonderwerpen op dit moment direct in de vo-vergaderingen of -kennissessies behandeld. In 2023 heeft de werkgroep o.a. een samenvatting gemaakt van de Handreiking Evenwichtige Transitie die was opgesteld door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en een nadere duiding verzorgd tijdens een vo-vergadering. Dit was een waardevolle bijdrage aan de discussie binnen het vo over de Wtp.

Vergaderonderwerpen 2023

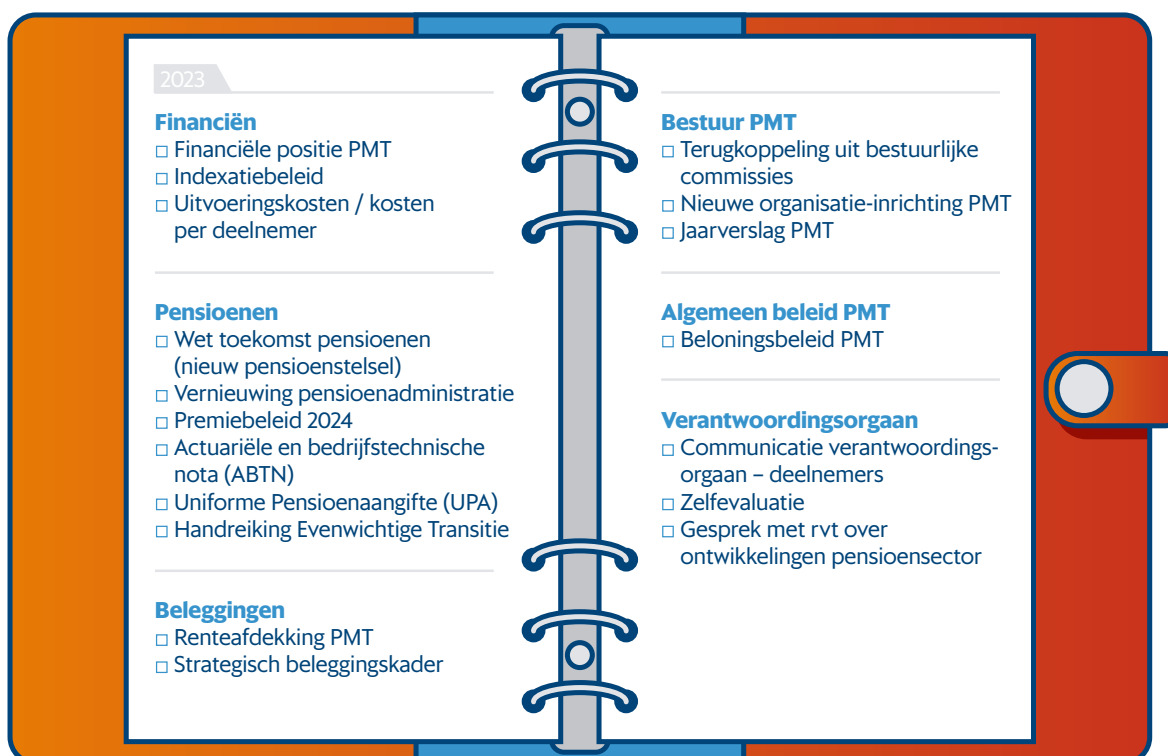
Eén van de belangrijkste onderwerpen voor het verantwoordingsorgaan is en blijft de financiële positie van PMT, ook met het oog op de invoering van het nieuwe pensioenstelsel. Het vo is positief dat het bestuur van PMT opnieuw besloot tot indexatie, maar vindt het moeilijk uitlegbaar dat de toeslagverlening pas in het 2^e kwartaal van 2024 wordt toegepast.

Het tweede belangrijke punt voor het vo in 2023 betreft de vernieuwing van het pensioenstelsel. Het verantwoordingsorgaan wordt elke vergadering bijgepraat over de ontwikkelingen op dat vlak. Ook staat dit onderwerp altijd op de agenda bij het overleg met het bestuur van PMT. Er is een specifieke planning voor het vo opgesteld waarmee het vo inzichtelijk heeft op welke momenten er input van het vo wordt verwacht. Het vo heeft in een eigen beoordelingskader vastgelegd op welke manier het vo de verschillende elementen van de besluitvorming wil beoordelen. Het vo heeft hiervoor ondersteuning van een externe deskundige ingeschakeld. Daarnaast houdt het vo onverminderd aandacht voor transparante, volledige en tijdige communicatie naar de achterban over het nieuwe pensioenstelsel.

In 2023 stond ook de vernieuwing van de pensioenadministratie onverminderd op de agenda van het verantwoordingsorgaan. Het vo was zich ervan bewust dat dit een complex traject met hoog risico was. Een continu zorgpunt was of het gehele project volgens de gestelde tijdslijn geïmplementeerd zou kunnen worden en vaker werden er vraagtekens geplaatst bij het “in control” zijn van het bestuur. Geruststellend was dat eind 2023 inzichtelijk werd dat de systeemovergang verantwoord kon plaatsvinden. Het vo spreekt zijn waardering uit naar de medewerkers van MN en PGGM om dit huzarenstukje te klaren.

Naast deze onderwerpen en de thema's die in het oordeel over het bestuurlijk handelen terugkomen heeft het verantwoordingsorgaan over meer onderwerpen gesproken. Een aantal hiervan staat hieronder weergegeven.

Op de agenda van het verantwoordingsorgaan in 2023

Uitgebrachte adviezen

Het verantwoordingsorgaan bracht in 2023 vier formele adviezen uit aan het bestuur. Een toelichting op elke adviesaanvraag is opgenomen in het oordeel over het bestuurlijk handelen (zie hoofdstuk 5). Het vo geeft pas een positief advies indien het vo van mening is dat het bestuur in ieder geval een evenwichtige belangenafweging heeft gemaakt.

Adviesaanvraag	Strekking advies
Beleidsplan Communicatie & Klantbediening	Positief advies
Premiebesluit 2024 (basis- en excedentregeling)	Positief advies
Beloningsbeleid per 1 januari 2024	Positief advies
Wijziging klachten- en geschillenregeling	Positief advies

Zelfevaluatie

In april 2023 heeft de eerste zelfevaluatie plaatsgevonden met het verantwoordingsorgaan in de nieuwe samenstelling (sinds mei 2022). Er is onder andere gesproken over de taakopvatting van het vo en hoe vergaderingen efficiënt kunnen verlopen.

Herbenoeming voorzitter raad van toezicht PMT

Leden van de raad van toezicht worden benoemd voor een periode van 4 jaar en kunnen eenmaal worden herbenoemd. Per 15 december 2023 liep de eerste zittingstermijn af van de heer E.J.G.V. Boers, voorzitter van de raad van toezicht van PMT. Het vo heeft unaniem besloten om de heer Boers bij het bestuur voor te dragen voor een herbenoeming. Het bestuur van PMT heeft deze voordracht overgenomen. De tweede zittingstermijn van de heer Boers is aangevangen per 16 december 2023.

Gepensioneerdenbijeenkomsten

PMT organiseert jaarlijks circa 5 gepensioneerdenbijeenkomsten door heel Nederland. Het vo waardeert deze bijeenkomsten, die goed aansluiten bij de vragen die bij gepensioneerde deelnemers leven. Het feit dat bestuursleden zelf op het podium staan om vragen te beantwoorden, wordt duidelijk als positief ervaren door het publiek.

De bijeenkomsten worden altijd bijgewoond door een vertegenwoordiging van het vo. Daarnaast wordt de (vice-)voorzitter van het vo in de gelegenheid gesteld om iets over het vo te vertellen. Na het formele gedeelte begeven de vo-leden zich tussen de gepensioneerden. Dat levert vaak goede informatie, vanuit hun achterban, op voor de vo-leden.

Gezien de positieve ervaringen met de gepensioneerdenbijeenkomsten heeft het vo het bestuur gevraagd om ook te kijken naar andere doelgroepen voor het houden van bijeenkomsten en/of webinars. Het bestuur heeft hieraan gehoor gegeven door het organiseren van webinars voor deelnemers die aan de vooravond van hun pensionering staan. Ook is in 2023 een eerste pilot gehouden met een fysieke bijeenkomst voor deze groep deelnemers.

Overzicht verloop van actuele dekkinggraad

In het jaarverslag van PMT wordt het verloop van de dekkinggraad voor de jaren 2022 en 2023 weergegeven. Een deel van het vo hecht eraan dat dit voor een periode van 8 jaar zichtbaar is. Hierna is daarom een 8-jaars tabel opgenomen.

Boekjaar	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Beginstand boekjaar	106,7%	106,7%	96,3%	99,1%	99,4%	102,2%	97,2%	97,5%
Inkoop nieuwe aanspraken (premie-effect)	0,4%	-1,1%	-0,9%	-1,3%	-0,7%	-0,7%	-0,6%	-0,3%
Uitkeringen	0,2%	0,1%	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%	-0,1%
Toeslagverlening of verlaging	-3,5%	-4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beleggingsresultaat	5,3%	-29,0%	4,0%	10,9%	18,6%	0,5%	4,2%	10,7%
Wijziging RTS	-3,2%	52,3%	7,2%	-13,1%	-15,4%	-4,9%	1,4%	-9,5%
Overige oorzaken	-0,1%	-18,0%	0,2%	0,7%	-2,8%	2,3%	0,1%	-1,1%
Eindstand boekjaar (berekend)	105,8%	106,7%	106,7%	96,3%	99,1%	99,4%	102,2%	97,2%

5 Oordeel bestuurlijk handelen

Eén van de belangrijkste taken van het verantwoordingsorgaan (vo) is het geven van een oordeel over het bestuurlijk handelen van PMT over het afgelopen jaar en de toekomstplannen van het bestuur voor het komend jaar. De basis daarvoor ligt in een goede en tijdige informatievoorziening vanuit het bestuur van PMT. Daarnaast heeft het vo ook de mogelijkheid om aanvullende vragen te stellen.

In 2023 kwam het vo 11 keer in vergadering bijeen, waarvan 7 keer aansluitend ook met een afvaardiging van het bestuur. De raad van toezicht (rvt) woonde drie vo-vergaderingen gedeeltelijk bij, waarbij naast toezichtthema's ook pensioenontwikkelingen centraal stonden.

Er werden 3 themabijeenkomsten georganiseerd, waarbij naast de vo-leden ook bestuursleden en leden van de rvt van PMT aanwezig waren. De themabijeenkomst voor het vo stond in het teken van het verder verbeteren van de werkwijze van het vo. De themabijeenkomsten met het bestuur en de rvt gingen in op diverse thema's rond het nieuwe pensioenstelsel. Tot slot zijn er nog 2 opleidingsdagen geweest. Eentje stond volledig in het teken van het nieuwe pensioenstelsel en de andere behandelde diverse onderwerpen waaronder risicomanagement.

Het vo hanteert een proactieve houding ten aanzien van het bestuur en brengt regelmatig onderwerpen en ontwikkelingen onder de aandacht die een direct raakvlak hebben met de deelnemers. Het vo ervaart dat onderwerpen in openheid kunnen worden besproken en dat vragen waar mogelijk direct worden beantwoord. Het contact met de rvt is breder dan toezichtthema's: eenmaal per jaar deelt de rvt zijn visie op de algemene ontwikkelingen in de pensioensector waarna daarover met elkaar wordt gediscussieerd. Het vo ervaart de samenwerking met zowel het bestuur als de rvt als positief en constructief.

De voorzitters van het vo hebben gedurende het verslagjaar daarnaast nog overleg met het dagelijks bestuur en met de rvt.

Terugblik op oordeel verantwoordingsorgaan 2022

Het vo constateert over het algemeen dat het bestuur de meeste aanbevelingen uit het oordeel van 2022 ter harte heeft genomen. De aanbevelingen in het oordeel van 2022 waren:

- Het vo verwacht dat het bestuur het NPSMAP traject intensief blijft monitoren en sturen.
Zie hiervoor de paragraaf 'Vernieuwing pensioenadministratie en overgang naar PGGM' in het oordeel (pagina 18).
- Het vo meent dat een aparte commissie Communicatie & Dienstverlening toegevoegde waarde heeft. Het bestuur heeft toegezegd de nieuwe structuur na een jaar te evalueren (= begin 2024). Bij deze evaluatie bleek dat er meer inhoud gegeven moet worden aan de communicatieparagraaf. Daarnaast wordt communicatie & dienstverlening voortaan apart geagendeerd bij de Commissie Pensioenen. Het bestuur heeft het voornemen uitgesproken nadrukkelijker stil te staan bij zaken die PMT bij deelnemers en gepensioneerden ophaalt. Op deze wijze wil het bestuur de communicatie en klantbediening verbeteren en innoveren. De communicatie naar deelnemers is een belangrijk onderwerp voor het vo en wordt ook in 2024 met bijzondere aandacht gevolgd.

- Het vo heeft het bestuur gevraagd om waar mogelijk nog meer aandacht te besteden aan de communicatie over de Wtp. Het vo heeft bij het bestuur aangedrongen om te onderzoeken of PMT naast het verstrekken van algemene communicatie ook gericht naar de verschillende leeftijdsgroepen kan communiceren. Vooral voor deelnemers die 50 jaar of ouder zijn en voor pensioengerechtigden is het belangrijk om te weten wat de gevolgen zijn voor hun naderende pensionering c.q. hun pensioenuitkering. Het vo vindt dat het bestuur weliswaar stappen gezet heeft, maar dit kan nog verder verbeterd worden. Daarom blijft deze aanbeveling van het vo van kracht.

Oordeel verantwoordingsorgaan 2023

Vanwege de leesbaarheid spiegelt het vo het oordeel over het bestuurlijk handelen van het bestuur in 2023 bij voorkeur aan de hoofdstukopbouw van het bestuursverslag van dit jaarverslag.

Financiële positie PMT

Besluit toeslagverlening (indexatie) 2024

Het vo heeft begrip voor het besluit van het bestuur om de pensioenen in 2024 te verhogen met 3,2%. Dit neemt niet weg dat het vo het dilemma herkent waar het bestuur mee geconfronteerd werd. Immers deze indexatie kan een negatieve impact hebben op het invaren in het nieuwe pensioenstelsel.

Vanwege de overgang naar een nieuw pensioenadministratiesysteem kan de toeslagverlening echter pas in het tweede kwartaal van 2024 worden doorgevoerd, wat het vo moeilijk uitlegbaar vindt. Deelnemers ervaren 'in het 2^e kwartaal van 2024' mogelijk als ingaande per 1 april 2024. Uit contacten met deelnemers is naar voren gekomen dat de ingangsdatum van de indexatie niet helder gecommuniceerd is. Ondanks aandringen van het vo heeft het bestuur geen duidelijkheid verschaft.

Een deel van het vo is van mening dat het bestuur terughoudender had kunnen zijn met de hoogte van de toeslagverlening, gelet op het invaren in het nieuwe pensioenstelsel. Ook had de communicatie naar deelnemers persoonlijker gekund: veel deelnemers hebben de berichtgeving over de verhoging uit de pers of via de algemene nieuwsbrief van PMT vernomen.

Het bestuur heeft ruim de tijd genomen om het genomen besluit toe te lichten, openheid betracht over de verschillende alternatieven en het vo meegenomen in de dilemma's waarvoor men stond. Het vo heeft daarnaast kennisgenomen van de manier waarop het bestuur de dekkingsgraad na deze indexatie op niveau wil houden om het voorgenomen besluit tot invaren in de Wet toekomst pensioenen (Wtp) financieel verantwoord te laten verlopen.

Het vo adviseert het bestuur om zo snel mogelijk te communiceren per welke concrete datum de verhoging ingaat, met daarbij de uitleg aan (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden dat PMT zich in een transitieperiode bevindt waardoor het doorvoeren van de verhoging technisch niet eerder mogelijk is.

Pensioenbeheer

Adviesaanvraag Premiebesluit

Het vo heeft adviesrecht voor het premiebesluit van PMT. Het bestuur heeft hiervoor een voorgenomen besluit genomen dat besproken is in het vo. Het vo heeft vervolgens positief geadviseerd over het premiebesluit. De belangrijkste argumenten daarvoor waren dat er is aangesloten bij bestendig beleid en dat de opbouwpercentages – technisch gezien – maximaal zijn vastgesteld. Het vo heeft daarnaast geconstateerd dat de premiedekkingsgraad van zowel de basis als de aanvullende regeling boven de 100% blijft. Wel heeft het vo aan het bestuur aangegeven dat de evenwichtigheidsparagraaf bij het voorgenomen besluit aan de magere kant was en heeft het bestuur verzocht daar in de toekomst meer aandacht aan te besteden.

Adviesaanvraag klachten- en geschillenregeling

Het vo heeft adviesrecht bij wijzigingen in de klachten- en geschillenregeling. Als gevolg van invoering van de Wtp is de klachtenregeling voor de pensioensector gewijzigd en heeft ook PMT zijn regeling aangepast, zodat deze aansluit bij de nieuwe regels. Het vo vindt een zorgvuldige behandeling en afhandeling van klachten en geschillen belangrijk. Het geeft blijk van respect voor de (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden en geeft aan dat er oog is voor hun belangen. De wijzigingen zijn voor (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden een verbetering, er is nu een onafhankelijke klachteninstantie en de doorlooptijden zijn verkort. Het vo heeft hierover daarom een positief advies gegeven. Het vo heeft aanvullend de suggestie gedaan om teksten in de PMT-regeling te verduidelijken en een stappenplan te publiceren op de website zodat deelnemers en werkgevers meer helderheid hebben over de procedure die zij kunnen volgen bij een klacht of geschil. Deze aanbeveling is door het bestuur overgenomen.

Uniforme pensioenaangifte (UPA)

Het streven van PMT was om de Uniforme Pensioenaangifte (UPA), waarmee de aanlevering van informatie door werkgevers efficiënter wordt, per 1 januari 2024 te introduceren. Het vo is teleurgesteld over de gang van zaken rondom de uitrol van UPA. Werkgevers en hun administratiekantoren waren geïnformeerd over de ingebruikname en aangespoord om voorbereidende maatregelen te nemen. Kort voor de invoering moest echter besloten worden deze voor werkgevers belangrijke tool pas later in te voeren. De overgang naar een nieuw pensioenadministratiesysteem liet invoering van de UPA op dat moment niet toe. Het vo is van mening dat het uitstel geen prettige boodschap was voor werkgevers en dat de communicatie hierover op een te laat tijdstip heeft plaatsgevonden. Juist voor werkgevers betekent de invoering van UPA een forse administratieve lastenverlichting. Het vo heeft er bij het bestuur op aangedrongen dat het bestuur dit zo spoedig mogelijk alsnog invoert.

Vermogensbeheer

Renteafdekking

PMT is een lange-termijnbelegger met een lange-termijnbeleggingsbeleid. Eén van de keuzes binnen het beleggingsbeleid betreft de mate van renteafdekking. Een hoge renteafdekking kan bij een rentedaling positief uitpakken, maar op dit moment werkt de hoge renteafdekking binnen het beleggingsbeleid remmend op de vermogensgroei van het fonds. Enkele vo-leden twijfelen daardoor aan de keuze voor een hoge renteafdekking. Dit geluid is ook in dit verslagjaar een aantal keer besproken met het bestuur, waarbij het bestuur heeft aangegeven dat bij de huidige dekkinggraad het risico niet vergroot mag worden en daarmee de renteafdekking niet verlaagd kan worden.

Verantwoord beleggen

Het vo vindt het belangrijk dat PMT een bij de sector Metaal & Techniek passend verantwoord beleggen beleid hanteert, zonder dat dit ten koste gaat van het rendement. Het vo heeft de afgelopen jaren weliswaar regelmatig kennisgenomen van het beleid, maar is voornemens dit in 2024 vaker en uitgebreider te agenderen gezien de toenemende aandacht die het vereist door de mondiale en geopolitieke ontwikkelingen.

Risicomanagement

Risico-overwegingen bij adviesaanvragen vo

Het vo heeft in zijn oordeel over 2022 aangegeven bij toekomstige adviesaanvragen ook kennis te willen nemen van de risico-overwegingen die het bestuur in zijn besluitvorming heeft meegenomen. Het bestuur heeft aan deze oproep gevolg gegeven: de risico-overwegingen maken inmiddels deel uit van de adviesaanvragen. In het kader daarvan heeft het vo begin 2023 een workshop risicomanagement gevolgd om zo de gemelde risico-overwegingen en -opinions beter te kunnen beoordelen.

Communicatie en klantbediening

Adviesaanvraag beleidsplan communicatie & klantbediening

Het vo heeft adviesrecht op het beleid ten aanzien van communicatie en klantbediening. Het vo heeft het beleidsplan 2023 – 2025 ontvangen van het bestuur en dit in zijn vergadering besproken. Daaruit kwamen onder meer als aandachtspunten naar voren dat de informatiebronnen nadrukkelijker genoemd kunnen worden, dat er in de communicatie over het nieuwe pensioenstelsel naast de voordelen ook de risico's aandacht moeten krijgen en dat het verband tussen de gemaakte SWOT-analyse en de daaruit voortvloeiende strategische keuzes niet altijd even duidelijk is.

Met inachtneming van de gemelde aandachtspunten stemde een meerderheid voor een positief advies op het voorgelegde beleidsplan.

Daarnaast maakte het vo gebruik van de mogelijkheid om een suggestie voor bijeenkomsten voor aankomend pensioengerechtigden onder de aandacht te brengen. Dit is door het bestuur opgepakt.

Een nieuw pensioenstelsel (Wtp)

Algemeen Wtp

Een groot deel van de vergaderingen van het vo staat in het teken van de voorbereiding op de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Alle relevante onderwerpen worden uitgebreid behandeld en besproken met het bestuur. Het vo wordt daarin bijgestaan door een externe deskundige, die heeft meegeholpen bij het opstellen van een Wtp-beoordelingskader, waarlangs het vo alle aspecten van de besluitvorming over de Wtp, waaronder evenwichtigheid, door het bestuur kan behandelen en beoordelen.

Het vo is positief over de voorlichting die het vo krijgt vanuit PMT over de Wtp; deze is duidelijk. Het vo is tegelijkertijd bezorgd over de noodzakelijke strakke planning van het Wtp-project en twijfelt aan de haalbaarheid daarvan. Wel ziet men dat het bestuur, nu de vernieuwing van de pensioenadministratie grotendeels is gerealiseerd, meer aandacht heeft voor de invoering van de Wtp. Het vo is positief over het aanstellen van een nieuwe, deskundige programmamanager.

Risicopreferentieonderzoek

Een risicopreferentieonderzoek (RPO) is een onderzoek naar de risicovoorkeuren van (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden. Zo'n onderzoek laat zien hoeveel risico zij willen lopen als het om hun pensioen gaat. Ook PMT heeft een RPO gehouden onder de achterban om zo input te krijgen voor het beleggingsbeleid in het nieuwe pensioenstelsel. Het vo is meerdere malen bijgepraat over dit onderzoek en de resultaten ervan. De informatie die uit het onderzoek naar voren kwam, leek niet altijd consistent en overtuigend. Dit kwam ook doordat tijdens het proces de inzichten over de gewenste opzet van het onderzoek veranderden. Het vo heeft hier begrip voor, omdat dit nog een volledig nieuw onderzoeksterrein was voor de hele pensioensector waarvoor nog veel ontwikkeld moest worden. Het vo was kritisch omtrent enkele vragen in het onderzoek en heeft aangedrongen op bijstelling in toekomstige onderzoeken. Het vo vindt het belangrijk dat PMT zo spoedig mogelijk tot duidelijke en sluitende conclusies omtrent de risicopreferentie van deelnemers komt en zal dit traject nauwlettend volgen.

Evenwichtigheid besluitvorming Wtp

Een belangrijk onderdeel van de besluiten die PMT neemt over de invoering van de Wtp is in hoeverre de besluiten evenwichtig zijn voor alle doelgroepen van het fonds. Dit is een complex onderwerp dat de vo-leden niet alleen met elkaar, maar ook uitvoerig met het bestuur hebben besproken. Over het algemeen neemt het bestuur het vo uitgebreid mee in zijn overwegingen ten aanzien van evenwichtigheid. Ook in het eigen beoordelingskader Wtp van het vo neemt 'evenwichtigheid' een belangrijke plek in en zijn criteria aangegeven waarmee het vo dit aspect van de besluitvorming kan beoordelen. Het vo realiseert zich daarbij wel dat er altijd groepen en/of individuen zullen zijn die zich tekort gedaan zullen voelen.

Vernieuwing pensioenadministratie en overgang naar PGGM

Vernieuwing pensioenadministratie (NPSMAP)

Het vo is uiteindelijk positief over de vernieuwing van de pensioenadministratie in samenwerking met uitvoeringsorganisatie PGGM, na enkele moeizame initiatieven van PMT's eigen uitvoeringsorganisatie MN. Het vo was zich ervan bewust dat het om een complex traject met een hoog risiconiveau ging en was lange tijd bezorgd of het project op tijd klaar zou zijn. Ook waren er zorgen in hoeverre het bestuur volledig in control was over het proces.

Het vo heeft in 2023 het traject nauwlettend en kritisch gevolgd en gedurende het gehele jaar zijn toenemende zorgen over de voortgang gedeeld met het bestuur. Het vo heeft het bestuur hierin op enig moment als te optimistisch ervaren. Bij tegenvallers in het proces heeft het bestuur echter uiteindelijk wel de juiste beslissingen genomen.

Het vo is verheugd dat eind 2023 bleek dat de overgang verantwoord kon plaatsvinden. Het vo hecht eraan in dit verband niet alleen PMT, maar ook de medewerkers van MN te complimenteren met bereikte resultaat. Wel is het vo van mening dat er gedurende 2023 meer communicatie naar deelnemers over de voortgang van het traject had kunnen plaatsvinden.

Uitbesteding pensioenbeheer aan PGGM

Het vo is positief over de overgang van het pensioenbeheer van MN naar PGGM, al is het jammer dat deze overgang noodzakelijk was. Gezien de schaalgrootte, de voorbereiding op de Wtp en met het oog op toekomstige kostenbesparingen is het echter een verstandig besluit. De systemen van PGGM zijn goed op de toekomst en de Wtp ingericht en bewezen flexibel en stabiel. Het bestuur heeft tijdens het proces van de overgang naar PGGM gezorgd voor een waardevolle terugkoppeling aan het vo. Het vo heeft dit als positief ervaren.

Kosten

Het vo vindt de overgang van de pensioenadministratie naar PGGM een goede en noodzakelijke stap als het gaat om de kostenontwikkeling van de pensioenuitvoering. Desondanks is het vo bezorgd over het huidige en toekomstige kostenniveau.

Voor het vo is vooral een kwalitatief goede dienstverlening van belang tegen een acceptabel kostenniveau: welk niveau van dienstverlening wordt geleverd tegen welke kosten. De pensioenconsulenten spelen daarin een belangrijke rol, evenals een robuuste en betrouwbare pensioenadministratie. Daarbij staat voor het vo voorop dat deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers – in het bijzonder kleine werkgevers zonder HR-afdeling – op een bij hen passende manier informatie krijgen over het PMT pensioen.

De investeringen voor de nieuwe pensioenadministratie, de overgang van het pensioenbeheer naar PGGM én de voorbereiding op de Wtp zorgen ervoor dat de kosten in 2023 fors zijn gestegen tot een niveau waarmee ook de komende jaren rekening gehouden moet worden. Hoewel de kosten uitlegbaar zijn gezien de voornoemde complexe projecten, is het vo wel geschrokken van de kostenstijging die dit met zich meebrengt.

Het vo spreekt de nadrukkelijke verwachting uit richting het bestuur van PMT dat de overgang van het pensioenbeheer naar PGGM op (middel)lange termijn tot een duidelijke kostenverlaging zal leiden. Het vo heeft nog geen overzicht gekregen van de kosten die met de overgang naar PGGM zijn gemoeid of inzicht in de concrete kostenniveaus die het bestuur in de komende jaren verwacht. Gezien het belang van een goede kostenbeheersing roept het vo het bestuur op om dit op korte termijn te delen met het vo.

Het vo hecht eraan dat de kosten per deelnemer in verhouding blijven staan tot andere grote pensioenfondsen.

Bestuur en governance

Nieuwe organisatiestructuur PMT

PMT heeft per 1 januari 2023 de bestuurlijke commissies teruggebracht tot twee commissies die de kernactiviteiten van het fonds betreffen: Pensioenen en Beleggingen. Dit betekende onder meer dat de commissie Communicatie & Dienstverlening is opgegaan in de commissie Pensioenen. Het vo heeft het bestuur als aandachtspunt meegegeven dat communicatie naar deelnemers voldoende aandacht moet blijven krijgen. De nieuwe structuur wordt begin 2024 geëvalueerd. Het vo had bedenkingen over het afschaffen van de communicatiecommissie en zal bij de uitkomsten van de evaluatie zich vooral richten op de gevolgen daarvan. Door het afschaffen van genoemde commissie heeft het vo minder grip op het volgen van de communicatie naar deelnemers.

Adviesaanvraag beloningsbeleid PMT

Het vo heeft kennisgenomen van het vanaf 2024 geldende beloningsbeleid voor PMT en heeft daarmee ingestemd. Het proces van de adviesaanvraag is zorgvuldig verlopen. Waar aanpassingen in het beleid zijn toegepast, zijn deze gerelateerd aan de cao voor de sector Metaal & Techniek, waarmee de verhogingen van de beloningen gematigd blijven. PMT kent geen bonussen of winstuitkeringen.

Bestuursnotities en adviesaanvragen algemeen

Het vo is positief dat het bestuur het vo zoveel mogelijk proactief betreft bij de ontwikkelingen en de besluitvorming. De bestuursnotities en adviesaanvragen voor het vo zijn echter niet altijd volledig genoeg om een advies te kunnen geven. Op basis van de feedback van het vo is wel verbetering zichtbaar. Doorgaans zijn de uitgangspunten voor de besluitvorming, de risico-opinies en een omschrijving van de bestuurlijke afwegingen die tot het voorgenomen besluit hebben geleid opgenomen in de notities. Het vo mist met name een toelichting van opties waarvoor niet is gekozen. Het vo vraagt het bestuur ook deze mee te geven in de bestuursnotities en adviesaanvragen. Het vo heeft er begrip voor dat stukken soms wat later komen, maar verzoekt het bestuur er aandacht voor te blijven houden dat het vo voldoende tijd krijgt om stukken adequaat te kunnen beoordelen.

Communicatie algemeen

Het vo waardeert dat het bestuur zich voortdurend inspant om het vo zo volledig mogelijk te kunnen informeren. Het bestuur communiceert open en transparant naar het vo en de technische toelichtingen op besluiten door het bestuursbureau van PMT zijn helder en toegankelijk. Toch kan het vo zich niet aan de indruk onttrekken dat de communicatie richting (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden beter kan. Daarbij gaat het vooral om de communicatie over de toeslagverlening in 2024 en de vernieuwing van het pensioenadministratiesysteem. Naar mening van het vo had dat uitgebreider gekund. Ook als het gaat om de communicatie over de Wtp vindt het vo dat PMT de nadelen en risico's meer zou mogen benadrukken. Ondanks alle communicatie over de Wtp merkt het vo dat deelnemers nog steeds zorgen hebben over de toekomst van hun pensioen en vooral over het invaren. Daarbij speelt ook mee dat de Wtp ingewikkeld en moeilijk uitlegbaar is. Het vo blijft dit kritisch volgen en zal waar nodig de discussie met het bestuur aangaan.

Algemeen oordeel 2023

Het vo geeft een positief oordeel over het handelen van het bestuur in 2023. Het vo waardeert de openheid waarmee het bestuur de bestuurlijke thema's en de daarbij behorende dilemma's bespreekt met het vo. De communicatie richting (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden zou wat het vo betreft echter uitgebreider en directer kunnen.

Het vo ziet dat in 2023 – ondanks de nodige belemmeringen, zorgen en tegenvallers – veel is bereikt, waaronder de vernieuwing van de pensioenadministratie en de overgang van het pensioenbeheer naar PGGM. Het vo is ook overwegend positief over de toegekende verhoging van de pensioenen in 2024, al betreurt het vo dat dit de effectuering daarvan technisch pas in het tweede kwartaal 2024 mogelijk is. Het vo begrijpt dat (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden blij zijn met de toeslagverlening, maar heeft ook oog voor mogelijke negatieve effecten ervan voor de overgang naar het nieuwe stelsel. Het vo roept het bestuur wel op om zo snel mogelijk concreet te communiceren over de ingangsdatum van de toeslagverlening in 2024.

Als het gaat om het nieuwe stelsel, dan vindt het vo dat PMT heeft gekozen voor een ambitieuze planning. Het vo heeft daar begrip voor, maar vraagt zich af of deze voldoende haalbaar is, ook omdat PMT voor een belangrijk deel in dit traject afhankelijk is van de sociale partners in de sector Metaal & Techniek. Het vraagt daarbij specifieke aandacht voor duidelijke en sluitende conclusies omtrent de uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek (RPO) als het gaat om het beleggingsbeleid in het nieuwe stelsel.

Contact

We gaan als verantwoordingsorgaan graag met deelnemers en pensioengerechtigden van PMT in gesprek. Dat doen we op verschillende manieren.

Waar zijn we te vinden?

Er is altijd een delegatie van het vo aanwezig tijdens de [gepensioneerdenbijeenkomsten](#) die PMT door het hele land organiseert. Data, tijden en locaties staan op de website van PMT.

Tijdens elke gepensioneerdenbijeenkomst stelt het vo zich tijdens het officiële deel van het programma voor, zodat aanwezigen na afloop weten wie zij kunnen aanspreken.

PMT overweegt om ook voor andere doelgroepen bijeenkomsten te gaan organiseren. In 2023 heeft PMT een pilotbijeenkomst georganiseerd voor deelnemers die aan de vooravond van hun pensionering staan. Deze pilot wordt verder uitgebreid in 2024 en een vertegenwoordiging van het vo is daarbij aanwezig om een toelichting te geven op de activiteiten van het vo.

Schriftelijk contact

Het verantwoordingsorgaan heeft een eigen emailadres binnen PMT. U kunt ons een email sturen via verantwoordingsorgaan@pmt.nl.

Heeft u geen emailadres? Dan kunt u ons ook schrijven. Ons contactadres is:
Verantwoordingsorgaan PMT
Postbus 30020
2500 GA Den Haag

Neemt u in uw bericht ook even uw contactgegevens mee? Dan weten we hoe we u kunnen bereiken.

Meer informatie? Kijk op onze website!

Het verantwoordingsorgaan heeft een eigen pagina op de website van PMT:
<https://www.pmt.nl/over-pmt/organisatie/verantwoordingsorgaan/>

Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2023

Leden van werknemerszijde

De heer M. de Koomen (48 jaar)	CNV – voorzitter
De heer E.C. Helwerda (53 jaar)	Actief Deelnemers Belang Metaal & Techniek
De heer R. Kleine (63 jaar)	FNV
Mevrouw C. Koekkoek (33 jaar)	<i>op persoonlijke titel</i>
De heer L.V.J.M. Rolf (62 jaar)	Actief Deelnemers Belang Metaal & Techniek
Mevrouw S. Sanders (50 jaar)	<i>op persoonlijke titel</i>
De heer J. Tourrich (41 jaar)	Actief Deelnemers Belang Metaal & Techniek
De heer G.H. Verberne (67 jaar)	FNV

Leden van werkgeverszijde

De heer M. van den Bos (63 jaar)	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek
De heer R. Carton (60 jaar) ¹	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek
De heer J.A. Vaas (67 jaar)	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek
De heer F.A.T.M. de Wit (58 jaar) ²	Federatie Werkgeversorganisaties Techniek

Leden namens de pensioengerechtigden

De heer R.W. Bernsen (72 jaar)	VG-PMT – vice-voorzitter
De heer P. Borgman (67 jaar)	FNV
De heer J.C.P. Marcelis (82 jaar)	VG-PMT
De heer R.K. Nieuwenhuis (71 jaar)	<i>op persoonlijke titel</i>
Mevrouw A. Wieman – Hesterman (69 jaar)	<i>op persoonlijke titel</i>

1 Tot 1 juni 2023

2 Per 1 juni 2023